

Jongleren in Doetinchem

Visiedocument Jeugdbeleid 0-23 jaar 2007-2011

Inleiding

De gemeente Doetinchem heeft een nieuwe impuls van het jeugdbeleid 0-23 jaar nodig. De afgelopen jaren hebben op basis van bestaand beleid voor onderwijs en jeugd diverse projecten en ontwikkelingen plaatsgevonden voor de jeugd in Doetinchem. Dit loopt uit één van opvoedingsondersteuning aan ouders, voor- en vroegschoolse educatie, bestrijden van onderwijsachterstanden, ontwikkeling van brede scholen in de vorm van een netwerk en activiteiten, speelvoorzieningen in de openbare ruimte, sportstimulering in het basisonderwijs, oprichting van een jeugdzorgadviesteam voor het basisonderwijs en middelbaar beroepsonderwijs, inrichting van een jongerenloket etc.

Vanuit de verschillende beleidsterreinen werd de afgelopen jaren op deze manier geïnvesteerd in jeugd en jongeren. Wat ontbreekt in Doetinchem is een integrale visie voor de ontwikkeling van jeugdigen van 0-23 jaar met of zonder problemen. Welke ontwikkelingskansen worden aan alle jeugdigen in onze gemeente geboden en wat doen we aan jeugdigen en hun ouders die in probleemsituaties terecht komen. Dit vraagt om een regierol in het jeugdbeleid en de gemeente wordt steeds vaker, door zowel andere overheden als instellingen in het veld, aangewezen als de regisseur van het lokale jeugdbeleid. Ook voor de gemeente Doetinchem is de tijd rijp om deze opdracht op te pakken en de komende jaren vorm en invulling te geven.

Doel visiedocument

Het bestaande beleid vanuit de verschillende beleidsterreinen voor jeugd dient als vertrekpunt voor deze nieuwe impuls in het Doetinchemse jeugdbeleid. Met dit visiedocument willen we een integraal kader voor het jeugdbeleid 0-23 jaar neerzetten van waaruit het jeugdbeleid voor 0-23 jaar de komende jaren vorm en inhoud moet krijgen. Omdat de huidige ontwikkelingen rondom jeugd om daadkracht vragen kiezen we ervoor het visie en kaderstellende deel kort te houden. We willen zo snel mogelijk komen tot een concrete Doetinchemse jeugdagenda waarop activiteiten staan die uitgevoerd worden om de jeugd en hun ouders, daar waar nodig te ondersteunen bij hun ontwikkelingen en om problemen en stagnaties in die ontwikkeling zoveel mogelijk te voorkomen.

Dit visiedocument en de nog op te stellen Doetinchemse jeugdagenda vormen het nieuwe lokale beleidskader voor een integraal jeugdbeleid dat gebaseerd zal zijn op lokale, provinciale en landelijke ontwikkelingen.

Aanleiding

Lokaal:

De gemeenteraad van Doetinchem heeft op 28 juni 2006 het Coalitieakkoord "Daadkracht naast visie" vastgesteld. Onderdeel hiervan is de invulling van het jeugdbeleid in Doetinchem. Voor de periode 2006-2010 staat dit als volgt geformuleerd:

“Wij staan voor een algehele regie van het jeugdbeleid voor 0-23 jarigen bij de gemeente. Voor de algemene, preventieve en specialistische taken. De ontwikkelingen op rijksniveau om de provincie op termijn niet langer verantwoordelijk te laten zijn voor de jeugdzorg kunnen op onze steun rekenen. In huidige wet- en regelgeving staat het kind niet centraal maar institutionele en andere belangen. Daardoor wordt onvoldoende ingespeeld op de problemen die een grote groep kinderen en ouders ervaart bij opgroeien en opvoeden. Kortom: tegenover een vragende samenleving staat een aanbodgerichte overheid. Wij willen ons gemeentelijk jeugdbeleid vraaggericht invullen met een sterke regierol van de gemeente. De ontwikkelingen vragen hierom. Denk aan openbare orde en veiligheid, de brede school en de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt. Beleid voor 0-23 jarigen overschrijdt de gemeentegrenzen. Wij leggen actief contact met regiogemeenten”.

“Wij willen dat de verantwoordelijkheid voor alle jeugdzaken bij één wethouder jeugd komt te liggen. Onder zijn of haar coördinatie wordt niet alleen pro-actief beleid voor 0-23 jarigen vormgegeven. Bovenal weet deze wethouder partners in het werkveld te verleiden tot samenwerking. Daarnaast hebben jongeren zo een duidelijk aanspreekpunt in de gemeente”.

Regionaal

Samen met de provincie Gelderland en de regiogemeenten in de Achterhoek heeft de gemeente Doetinchem het “convenant over de regionale aansluiting tussen het lokaal preventief jeugdbeleid van de gemeenten in de Achterhoek en het jeugdzorgbeleid van de provincie Gelderland” ondertekend. In dit convenant zijn taken en bevoegdheden vastgelegd tussen gemeenten en provincie op het gebied van jeugdbeleid en jeugdzorg. Tevens is er een uitvoeringsplan opgesteld. Dit convenant en uitvoeringsprogramma zullen integraal deel uit moeten gaan maken van deze nieuwe impuls voor het jeugdbeleid in de gemeente Doetinchem.

De provincie Gelderland heeft in Het Gelders coalitieakkoord 2007-2011, Gelderland maakt het verschil, dd. 6 april 2007, de aandacht voor de jeugd tot 23 jaar als prioritair gesteld. Hierbij stelt de provincie om in de periode 2007-2011 zowel in te zetten op preventie, door o.a. gemeenten te faciliteren en ondersteunen, als op jeugdzorg als op nazorg voor uitbehandelde jongeren.

Landelijk

Het kabinet Balkenende II is in 2003 de Operatie Jong gestart. Een operatie waarbij zeven ministeries de handen ineen hebben geslagen voor een sterk en resultaatgericht jeugdbeleid. Operatie Jong wil samenhang in het jeugdbeleid versterken en samenwerking tussen Rijk, medeoverheden en partners verbeteren. Met maar één doel: een sterk en resultaatgericht jeugdbeleid. Aanjager van deze operatie was Commissaris jeugd- en jongerenbeleid Steven van Eijck. In april 2006 heeft hij het sturingsadvies "Koersen op het kind" aangeboden aan het kabinet. Het kabinet heeft in zijn reactie (juli 2006) dit rapport omarmd en driekwart van de aanbevelingen overgenomen. Consensus over de koers is er dus op hoofdlijnen. Nu komt het er op aan dat de aanbevelingen in de huidige regeerperiode daadwerkelijk ten uitvoer worden gebracht. Gezien het huidige regeerakkoord en de nieuwe minister voor jeugd en gezin, ligt het in de lijn van verwachtingen. In november 2006 heeft Steven van Eijck Deel 2 van het sturingsadvies "Koersen op het kind" uitgebracht. Deel 2: "Kompas voor het nieuwe kabinet" gaat in op de implementatie van de aanbevelingen en geeft concrete voorstellen voor de bundeling van functies en middelenstromen.

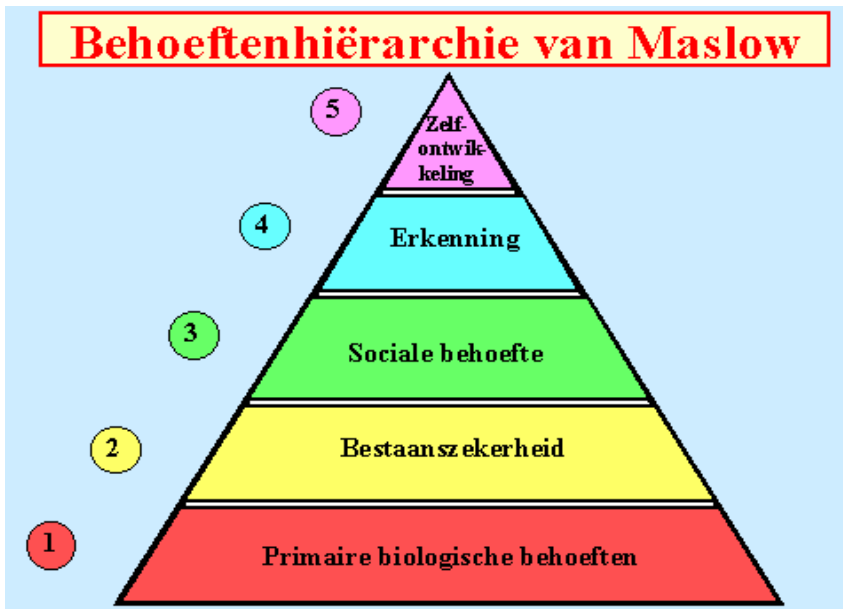
Het sturingsadvies gaat in op wijzigingen in de structuur en de aansturing van het totale jeugdbeleid, die het aanpakken van knelpunten beter mogelijk maken. Het jeugdbeleid wordt vanuit meerdere overheidslagen en verschillende kokers aangestuurd. Wanneer daadwerkelijk het kind als uitgangspunt genomen wordt, kan geconcludeerd worden dat dit veel eenvoudiger kan. Zo zijn veel partijen betrokken, maar is niemand echt verantwoordelijk voor signalering en doorverwijzing. Mede daardoor worden problemen van kinderen of jongeren vaak te laat opgemerkt en aangepakt en ook niet voldoende gevolgd. Problemen lopen uit de hand en zijn niet zomaar meer op te lossen. Ondanks het recht op jeugdzorg zijn er toch wachtlijsten voor hulp, waardoor problemen nog meer toenemen. Daarnaast zijn er ouders die moeite hebben om passende hulp bij de opvoeding van hun kinderen te zoeken en te vinden. Soms is die hulp weinig toegankelijk, of sluit die niet aan bij hun behoeften of culturele achtergrond.

Externe kaders

Theoretisch kader Maslov

Jeugdbeleid moet gericht zijn op ontwikkeling en ontplooiing van de jeugd zelf. Door het theoretisch kader van Maslov als uitgangspunt te hanteren brengen we het jeugdbeleid terug naar de basisbehoeften van de mens. Maslov: “De natuur van de mens is erop uit de mogelijkheden en talenten tot ontplooiing te brengen. Dit geldt op sociaal gebied (vriendschap met vrienden en vriendinnen) en op maatschappelijk gebied (schoolopleiding, baan etc). Er zijn echter veel belemmeringen die ons afhouden werkelijk uit ons zelf te halen wat er inzit.”.

De piramide van Maslow is een behoeftepiramide die de drijfveren van de mens weergeeft:

De theorie van Maslow gaat er vanuit dat wanneer er in de basis iets mis gaat, men nooit tot volledige ontwikkeling komt. Bij 80% van de jeugd zorgen vooral de ouders voor de

eerste drie basisbehoeften. Daarna komt onderwijs, werk en zelfontplooiing. Wanneer dit zonder grote problemen en hiaten verloopt is er sprake van een ononderbroken gezonde ontwikkelingslijn. Bij met name de risicogroep jeugdigen (20%) is er geen veilige basis en geen sprake van een gezonde omgeving. Hierdoor ontstaan er breuken in de ontwikkelingslijn. Wanneer het misgaat binnen de eerste 3 basisbehoeften komt men niet toe aan een normale overgang naar scholing en werk, laat staan aan ontplooiing.

Wettelijk kader

De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het jeugdbeleid is gebaseerd op een aantal wetten: de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), prestatieveld 2: "Preventieve ondersteuning jeugd" van deze wet is hiervoor ingericht, de Wet Collectieve Preventieve Volksgezondheid (Wcpv), onderwijswetgeving voor wat betreft voor- en vroegschoolse educatie/onderwijsachterstanden en de Leerplichtwet/RMC-functie. Op grond van deze wettelijke kaders heeft de gemeente de mogelijkheid zelf te bepalen hoe zij invulling geeft aan haar taken op het gebied van jeugdbeleid.

Met de komst van de WMO is de taak in het kader van preventief jeugdbeleid gericht op opvoeden en opgroeien vertaald in vijf functies, waar de gemeente vorm en inhoud aan moet geven. Deze vijf functies zijn hieronder uiteengezet.

Via het gemeentefonds worden gebundelde financiële middelen verstrekt voor de uitvoering van de WMO. In 2007 wordt door de gemeente Doetinchem gewerkt aan de beleidskaders voor de 9 prestatievelden van de WMO. Dit visiedocument en de op basis hiervan op te stellen jeugdagenda vormen samen het beleidskader voor prestatieveld 2.

Gemeentelijke verantwoordelijkheid in het jeugdbeleid

Ouders eerst verantwoordelijk

Ouders zijn eerstverantwoordelijk voor de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. De meeste ouders en kinderen slagen erin eventuele problemen die zich daarbij voordoen zelf op te lossen, al dan niet met behulp van familie, vrienden en kennissen.

Algemene voorzieningen

In beginsel krijgen alle ouders en jeugdigen te maken met algemene voorzieningen op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, wonen, welzijn en veiligheid. Daarom vormen deze voorzieningen een belangrijke ondersteuningsstructuur voor ouders en jeugdigen in normale opvoedingszaken. De beroepskrachten die er werken kunnen voor gezinnen als vraagbaak en steunpilaar fungeren. Voor een aantal algemene voorzieningen is de gemeente verantwoordelijk. Dit geldt onder andere voor de jeugdgezondheidszorg en welzijnsvoorzieningen. Over andere voorzieningen, zoals het onderwijs, heeft de gemeente minder of in het geheel geen zeggenschap. De gemeente heeft echter wel een regietaak over de algemene voorzieningen. Deze bestaat uit het bevorderen van onderlinge samenwerking en afstemming.

Preventief lokaal jeugdbeleid

Voor gezinnen met specifieke opvoed- en opgroei problemen bieden algemene voorzieningen in de regel onvoldoende ondersteuning. Voorzover deze problemen niet zo

ernstig zijn dat er recht bestaat op jeugdzorg, moeten de betrokkenen een beroep kunnen doen op specifieke lokale voorzieningen op het gebied van opvoed- en opgroei ondersteuning. De bedoeling is te voorkomen dat de problemen ernstiger vormen aannemen, zodat alsnog jeugdzorg nodig zal zijn. De uitvoering van lokale vormen van opvoed- en opgroei-ondersteuning is onder meer in handen van het algemeen maatschappelijk werk en de jeugdgezondheidszorg. De gemeente is verantwoordelijk voor dit preventieve lokale jeugdbeleid.

Prestatieveld jeugd in de WMO

Prestatieveld 2 van de WMO richt zich op: “ op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en ouders met problemen met opvoeden”. Het heeft betrekking op de in de gemeenten woonachtige jeugdigen, en in voorkomende gevallen ook hun ouders, bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand of uitval, zoals schooluitval en criminaliteit, maar voor wie zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is, dan wel voorkomen kan worden.

Hiervoor worden in de WMO 5 functies onderscheiden, die het lokale jeugdbeleid in relatie tot de jeugdzorg minimaal moet kunnen vervullen:

1. Informatie en advies over opvoeden en opgroeien
2. Signaleren van problemen (coördinatie tussen signalerende instanties)
3. Toeleiding naar het hulpaanbod (totale lokale en regionale ondersteunings en zorgaanbod moet inzichtelijk zijn)
4. Lichtpedagogische hulp (kortdurende advisering en lichte hulpverlening indien opvoeding dreigt te stagneren)
5. Coördinatie van zorg op lokaal niveau (het afstemmen en zo mogelijk bundelen van zorg bij hulp aan gezinnen met meervoudige problematiek)

Maatschappelijke opdracht van de gemeente

De gemeente heeft in het kader van haar jeugdbeleid een maatschappelijke opdracht om de jeugd, daar waar nodig, te ondersteunen in een doorlopende ontwikkelingslijn. De aanbeveling "Gemeentelijke regierol" uit het sturingsadvies van Operatie Jong schrijft dat de gemeente verantwoordelijk is voor de algehele regie van het jeugdbeleid. Dat betreft zowel de algemene en preventieve taken als de verbindingen met de specialistische taken. De gemeente creëert samen met lokale instellingen zo gunstig mogelijke omstandigheden, waarbij de jeugdige en zijn gezin kunnen functioneren. Doel daarbij is kansen voor jongeren te vergroten en sociale uitval te voorkomen.

Missie

Vanuit het perspectief dat we in Doetinchem onze jeugd over een aantal jaren hard nodig hebben als buurtbewoner, vrijwilliger, opvoeder en arbeidskracht moeten wij hen nu faciliteren om in de toekomst een positieve bijdrage te leveren aan de Doetinchemse samenleving. Daar waar jongeren en hun ouders dreigen vast te lopen dienen we op lokaal niveau een maatwerk voorzieningenaanbod te hebben. Daarnaast is het van het allergrootste belang om gelijke kansen voor iedereen te creëren, zodat iedereen mee kan blijven doen. Dit betekent dat we gericht preventief jeugdbeleid moeten voeren om risicosituaties te voorkomen en curatief beleid moeten inzetten om te interveniëren in bestaande risicosituaties.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid

Om versnippering van verantwoordelijkheden over meerdere bestuurders tegen te gaan is het van groot belang om één wethouder de integrale eindverantwoordelijk te geven voor het brede jeugdbeleid. In de huidige coalitie van Doetinchem is daar ook voor gekozen. De wethouder jeugd is daarmee verantwoordelijk voor al het gemeentelijk beleid gericht op jeugdigen en het functioneren van de lokale jeugdketen. Bovendien bewaakt de wethouder jeugd dat er een goede schakeling is tussen de lokale jeugdketen en de voorzieningen die door de provinciale- en rijksoverheid worden aangestuurd.

Regievoeren

Waarom regie?

De roep om regie binnen het lokale jeugdbeleid komt voort uit een behoefte die ontstaat doordat het beleid gericht op 0-23 jarigen erg divers is en veel partijen en instanties zich ermee bezighouden. Op lokaal niveau is de gemeente de dichtsbijzijnde overheid die het hele lokale veld kan overzien en sturing kan geven aan het geheel. En uit bovenstaande ook al duidelijk geworden dat de gemeente hier een verantwoordelijkheid in heeft. Voor het vormgeven van het jeugdbeleid heeft de gemeente echter wel de partners in de jeugdketen nodig. In de Doetinchemse samenleving is een enorme kennis en knowhow aanwezig bij de diverse instanties die zich bezig houden met jeugd. De onderlinge samenwerking in het belang van het kind is complex en blijkt nog steeds onvoldoende te zijn. Hierdoor werkt men vaak langs elkaar heen, weet men van elkaar niet waar aan gewerkt wordt en is de inzet dus inefficiënt. Dit kost tijd en geld, waar vooral de jeugdigen en hun ouders de dupe van zijn.

Om een betere dienstverlening aan de klant te organiseren, dienen de ketenpartners te worden verleid tot een beter samenwerking en afstemming. Dit zal tevens leiden tot betere prestaties, efficiëntere werkwijze en efficiëntere inzet van budgetten. Daarnaast zal het leiden tot uitwisseling van kennis en innovatie. Om deze ketensamenwerking tot stand te brengen is een regisseur nodig. Ketenregie biedt uitkomst in het complexe sociale werkveld, waar de overheid en instellingen moeten samenwerken om de klant te bedienen. Hierbij is het van belang dat in gezamenlijk overleg een probleemhouder wordt aangewezen zodat, zowel voor de klant als voor de diverse hulpverleners duidelijk wordt wie aanspreekpunt en coördinator is en dus het overzicht heeft. Het aanwijzen van een probleemhouder kan onderdeel uitmaken van de regierol van de gemeente.

Hoe regie?

De gemeentelijke regierol houdt in dat de gemeente de betrokken voorzieningen en ketenpartners bijeenbrengt, faciliteert en aanstuurt met het doel een samenhangend systeem van opvoed- en opgroei-ondersteuning te realiseren. Dit systeem moet zijn afgestemd op de lokale situatie en het jeugdzorgaanbod. De regierol beperkt zich niet tot de voorzieningen die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen, maar bestrijkt ook voorzieningen waar gemeente geen directe zeggenschap over heeft, zoals scholen, politie, huisartsen en de strafrechtketen.

Om goed te kunnen regisseren moet de gemeente een helder beeld hebben van de capaciteiten en (financiële) mogelijkheden van alle betrokken voorzieningen. Op basis daarvan kunnen gemeente en ketenpartners afspreken wie welke bijdragen levert.

Daarnaast moet de gemeente als regisseur van het jeugdbeleid een concreet beeld van de gewenste ambities alsmede resultaten op lokaal niveau ontwikkelen. Op hoofdlijnen moet duidelijk zijn wat de schakels in de jeugdketen zijn, wat ieders taak, rol en verantwoordelijkheid in de keten is en op welke wijze de schakels in de keten geschakeld zijn. De afspraken zullen vastgelegd moeten worden in een convenant.

Voor het vormgeven van de regierol door de gemeente zal een regiemodel uitgewerkt moeten worden, dat de basis vormt voor een convenant met ketenpartners. In dit regiemodel moet duidelijk worden hoe de gemeente haar regierol in het jeugdbeleid wil vormgeven, waarbij het belangrijk is dat dit gedragen wordt door de ketenpartners in het jeugdbeleid.

De lokale praktijk

Inventarisatie

Voor de gemeente als regisseur van het jeugdbeleid is het in eerste instantie van belang inzicht te krijgen in: Wat speelt er, wie speelt er en wie moeten er samenspelen. Hiervoor is voorafgaand aan het opstellen van dit visiedocument gestart met een inventarisatie bij instellingen die betrokken zijn bij jeugd en hun ouders. Uit deze inventarisatie zijn knelpunten en oplossingsrichtingen voortgekomen die vragen om gerichte acties en activiteiten. Hierbij gaat het om knelpunten zoals:

- het ontbreken van volwaardig hulpaanbod voor jongeren
- veel opvoedingsonzekerheid onder ouders
- onvoldoende begeleid woonaanbod voor jongeren
- toenemend aantal jongeren met gedragsproblemen
- onvoldoende coördinatie op beleids- en casuïstiekniveau
- teveel schotten/loketten
- ontbreken klantvolgsysteem

Bij oplossingsrichtingen die uit de inventarisatie zijn gekomen moet onder andere gedacht worden aan:

- laagdrempelige vorm van opvoedingsondersteuning
- coördinatie van hulp bij opvoeden en opgroeien door bijv. een winkel jeugd en gezin
- beter en laagdrempeliger aanbod hulpverlening voor jongeren
- Project kamers met kansen
- Trajectbegeleiding schooluitvallers
- Ontwikkelen regiemodel
- Casemanagement
- Verwijsindex/jeugdmonitor

Deze knelpunten en oplossingsrichtingen moeten samen met andere knelpunten en oplossingsrichtingen die uit de inventarisatie naar voren zijn gekomen, verder worden uitgewerkt in concrete activiteiten voorzien van maatregelen, middelen en fasering. Voor de uitwerking van deze knelpunten en oplossingsrichtingen is het belangrijk dit visiedocument als eerste globale kader vast te stellen, zodat dit als context kan dienen.

Vervolgens kunnen de knelpunten en oplossingsrichtingen vertaald worden in concrete acties en activiteiten die opgenomen worden in een Doetinchemse jeugdagenda op. Om deze jeugdagenda de juiste vorm en invulling te kunnen geven is het noodzakelijk tevens

de jeugdigen en hun ouders te benaderen. Voor de jeugd is dit momenteel in voorbereiding. Ouderparticipatie zal een thema moeten worden binnen de activiteiten die opgenomen worden in de jeugdagenda.

Doelstellingen voor de Doetinchemse jeugdagenda

Op basis van de gehouden inventarisatie en de daaruit voortgekomen knelpunten en oplossingsrichtingen en de genoemde kaders, wordt de invulling van de Doetinchemse jeugdagenda gebaseerd op het volgende uitgangspunt:

Het gemeentelijk beleid kenmerkt zich door preventief, laagdrempelig beleid gericht op het thema opvoeden en opgroeien. Voor de totale doelgroep van 0-23 jaar wordt het aanbod vraaggericht ingezet en stuurt de gemeente op de samenwerking van de diverse instellingen, zodat een gezamenlijk en sluitend aanbod ontstaat. Om problemen bij opvoeden en opgroeien te voorkomen moet er een integraal en preventief aanbod komen, te beginnen bij het zeer jonge kind. Bij een aanbod gericht op het jonge kind kan een breuk in de ontwikkelingslijn worden voorkomen. Het aanbod is dus niet alleen gericht op problemen die er al zijn (curatief), maar ook op het voorkomen dat er problemen ontstaan (preventief) in de ontwikkeling van kinderen.

In het kader van dit uitgangspunt worden de volgende doelstellingen benoemd. Bij iedere doelstelling worden voor de verduidelijking voorbeelden van mogelijke activiteiten genoemd. Bij het uitwerken van de jeugdagenda en de daarbijbehorende financiële mogelijkheden zullen nadere keuzes gemaakt moeten worden voor de eventuele uitvoering van deze activiteiten.

Zorg (primaire biologische behoeften)

Voor de ontwikkeling van kinderen is het van belang dat ze die zorg ontvangen die ze nodig hebben. In eerste instantie zijn de ouders hiervoor verantwoordelijk. Om ouders en kinderen hierin te ondersteunen dient er een zorgaanbod te zijn dat aansluit bij de behoeften van ouders en kinderen.

Doelstelling:

Ouders en kinderen moeten hulp krijgen bij opvoeden en opgroeien. De ketenpartners dienen deze ondersteuning gezamenlijk aan te bieden vanuit een gezamenlijke frontoffice. *Voorbeelden van mogelijke activiteiten:* winkel jeugd en gezin en opvoedingssteunpunten in wijken.

Doelstelling:

Om latente hulpvragen en zorgmijders te bereiken richten hulpverleners zich op het benaderen van de doelgroep i.p.v. dat de doelgroep naar de hulpverlenerstoe moeten. *Voorbeelden van mogelijke activiteiten:* outreachend jongerenwerk, ambulante hulpverlening en gespecialiseerde gezinszorg.

Doelstelling:

De zorgstructuren rondom ouder en kind worden geoptimaliseerd, zodat er sluitende netwerken ontstaan. Hiervoor is het noodzakelijk dat de juiste partners, op juiste moment, de juiste casus bespreken. *Voorbeelden van mogelijke activiteiten:* verbreden van schoolconsultatieteams, jeugdzorgadviesteams, buurtnetwerken.

Doelstelling:

In de zorgketen rondom jeugd wordt samen met de ketenpartners vorm en invulling gegeven aan casemanagement.

Voorbeelden van mogelijke activiteiten: onderdeel maken van regierol gemeente

Wonen en inkomen (bestaanszekerheid)

Een kind heeft een veilige omgeving nodig om in op te groeien. Wonen en inkomen zijn hiervoor essentieel. Hierbij is voorkomen van problemen en een passend aanbod bij escalatie noodzakelijk.

Doelstelling:

Er dient een voorziening te komen voor jongeren die woonbegeleiding, zorg en eventueel behandeling nodig hebben.

Voorbeelden van mogelijke activiteiten: Kamers met kansen

Doelstelling:

Voor jongeren die als gevolg van psychische problemen, al dan niet in combinatie met drank- en/of drugsgebruik, dakloos zijn en geen inkomen hebben, dient een outreachend aanbod en passende voorziening te komen.

Voorbeelden van mogelijke activiteiten: Coach- en zwerfjongerenproject

Sociale relaties (sociale behoefte en gedrag)

Er is in Doetinchem een toenemend aantal jeugdigen met gedragsproblemen. Thuis, in de buurt en op school dreigen zij buiten de boot te vallen. Deze jeugdigen vormen een risicogroep waarvoor zowel een preventief – als curatief aanbod noodzakelijk is.

Doelstelling (preventief):

Meer investeren in vroegtijdig signaleren van gedragsproblemen bij jonge kinderen.

Voorbeelden van mogelijke activiteiten: deskundigheidsbevordering, verwijsindex, 'warme' overdracht.

Doelstelling (curatief):

Voor jeugdigen met gedragsproblemen is extra aandacht en wordt een integrale aanpak ontwikkeld door samenwerkende ketenpartners.

Voorbeelden van mogelijke activiteiten: horecateam Veilige Binnenstad, Tradar (trainingscentrum gedrag)

Werken en leren (erkenning)

Bij problemen thuis of op school gaat het kind vaak probleemgedrag vertonen, wat kan uitmonden in verzuim en/of tot voortijdig schoolverlaten. Het onderwijs dient aangesproken te worden op hun brede verantwoordelijkheid in het opvoeden en ontwikkelen van kinderen.

Doelstelling:

Met scholen bindende afspraken maken over vroegtijdig melden en preventieve aanpak van schoolverzuim

Voorbeelden van mogelijke activiteiten: EHBS (eerste hulp bij schoolverzuim)

Doelstelling:

Scholen stimuleren tot samenwerking met de partners in de brede jeugdketen.

Voorbeelden van mogelijke activiteiten: brede school in het VO, convenant veilige school, zorgadviesteams, maatschappelijke stages.

Doelstelling:

Jongeren hulp en ondersteuning bieden zodat ze hun talenten ontdekken, op een traject komen richting school en/werk, om een startkwalificatie te halen, hun weg in de maatschappij te vinden en toekomstige werkloosheid te voorkomen.

Voorbeelden van mogelijke activiteiten: project “De Graafschap helpt scoren”, RMC trajectbegeleiding, uitbreiding jongerenloket, sluitende aanpak jeugdwerkloosheid

Zelfontplooiing (zelfontwikkeling)

Wil een kind optimaal zijn talenten kunnen ontplooien, dan moeten hen die kansen worden geboden. Dit is de verantwoordelijkheid van ouders maar de gemeente heeft hierin ook een taak in het kader van de maatschappelijk opdracht en het bieden van gelijke kansen aan iedereen.

Doelstelling:

Uitbreiden en toegankelijk maken van aanbod op cultuur en sport voor jeugdigen

Voorbeelden van mogelijke activiteiten: activiteiten cultuur en sport onder- en na schooltijd en deze activiteiten uitvoeren binnen wijkprogramma's voor jeugd.

Financiële mogelijkheden

Het vormgeven van het jeugdbeleid door de gemeente zal voornamelijk bestaan uit het duidelijk neerzetten van de regierol. Dit betekent dat de gemeente o.a. initieert, stimuleert, stuurt en contracteert. Hiervoor is vooral bestuurlijke en ambtelijke inzet nodig om partijen bij elkaar te brengen, afspraken te maken, de juiste taken te verdelen etc. Maar daarnaast zullen middelen nodig zijn om zowel de regierol te kunnen uitvoeren, als ook concrete activiteiten en ketenpartners te faciliteren. Hiervoor moet uitgezocht worden welke financiële mogelijkheden de gemeente Doetinchem heeft.

Gedacht moet worden aan subsidiemogelijkheden bij rijks- en provinciale overheden, het WMO-budget, het doorlichten van de huidige begroting op bestaande middelen die evt. anders ingezet kunnen worden, het doorvoeren van wijzigingen in het takenpakket van instellingen als IJsselkring en GGD, maar ook besprekingen aangaan met instellingen die niet rechtstreeks door de gemeente worden gesubsidieerd over het anders inzetten van middelen.

Het in beeld krijgen van de financiële mogelijkheden voor het Doetinchemse jeugdbeleid zal onderdeel zijn van de ontwikkeling van het regiemodel en het opstellen van de Doetinchemse jeugdagenda.

Slot

Het Doetinchemse jeugdbeleid verdient een nieuwe impuls en daarvoor wordt een sterke regierol van de gemeente gevraagd. Dit is echter eenvoudiger gezegd dan gedaan en daarom is het belangrijk dit goed overwogen te doen. Om hiermee aan de slag te kunnen en om het jeugdbeleid concreet in te vullen met acties en activiteiten is het noodzakelijk een regiemodel te ontwikkelen en een jeugdagenda op te stellen. Met de vaststelling van dit visiedocument kan hiervoor de aftrap worden gegeven.

Inmiddels wordt er op basis van het bestaande beleid en de ontwikkelingen die zich

voordoen in Doetinchem al gewerkt aan het vormgeven van bepaalde projecten en arrangementen. Hierbij gaat het om de vormgeving van het project Kamers met kansen, het project De Graafschap helpt scoren (gericht op risicjongeren), het horecateam binnenstad (gericht op overlastgevende jongeren) e.a. De financiering van deze projecten wordt vormgegeven met GSO-middelen en rijkssubsidie.

Kortom de jeugd en hun ontwikkeling vragen dagelijks om aandacht, stimulans en begeleiding. Het is aan de gemeente en de partners in de jeugdketen om op een weloverwogen en efficiënte manier deze maatschappelijke opdracht vorm en inhoud te geven. Wie de jeugd geeft, heeft de toekomst!